

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 1Asan/34/2020
Identifikačné číslo spisu: 8018200587
Dátum vydania rozhodnutia: 20. apríla 2022
Meno a priezvisko: JUDr. Katarína Benczová
Funkcia: predsedníčka senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2022:8018200587.1

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Benczovej a z členiek senátu Mgr. Kristíny Babiakovej a JUDr. Zuzany Šabovej, PhD., v právnej veci žalobkyne: Š. B.R., trvale bytom Q. XXX/XX, XXX XX W. L., právne zastúpenej JUDr. Jánom Jenčom, so sídlom 1. mája 221/19, 058 01 Poprad, proti žalovanému: Okresný úrad Prešov, Odbor opravných prostriedkov, so sídlom v Prešove, Námestie mieru 3, 080 01 Prešov, o kasačnej sťažnosti žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 6S/85/2018-70 zo dňa 23. júna 2020, v spojení s opravným uznesením Krajského súdu v Prešove č. k. 6S/85/2018-119 zo dňa 08. októbra 2020, v konaní o preskúmaní zákonnosti rozhodnutia žalovaného č.: OOP2-2018/023700-002/LIS zo dňa 12.07.2018, takto

r o z h o d o l :

I. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a.

II. Účastníkom nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

O d ô v o d n e n i e

O d ô v o d n e n i e

I.

Administratívne konanie a rozhodnutie správneho súdu

1. Rozhodnutím č. OU-SL-OCDPK-2018/000750 zo dňa 21.03.2018 (ďalej aj „prvostupňové rozhodnutie“) Okresný úrad Stará Ľubovňa, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií v súlade s § 107 ods. 2 písm. c/ zákona č. 725/2004 Z. z. o podmienkach prevádzky vozidiel v premávke na pozemných komunikáciách uložil žalobkyňi pokutu vo výške 165 Eur za to, že nepodrobila osobné motorové vozidlo kat. M1 zn. KIA Venga A.: W. XXX O., B.: T., v ustanovenej lehote (do 02.10.2017) technickej kontrole pravidelnej, čím sa dopustila porušenia ustanovenia § 21 ods. 1 písm. b/ bod 1 v nadväznosti na § 50 ods. 1 zákona č. 725/2004 Z. z. Proti uvedenému rozhodnutiu žalobkyňa podala odvolanie, na základe ktorého Okresný úrad Prešov, Odbor opravných prostriedkov ako odvolací orgán vydal žalobou napadnuté rozhodnutie č. OOP2-2018/023700-002/LIS zo dňa

12.07.2018 (ďalej aj „preskúmané rozhodnutie“), ktorým potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu.

2. V odôvodnení preskúmaného rozhodnutia žalovaný uviedol, že vyjadrenia právneho zástupcu uvádzané v odvolaní nevyvracajú zistenia o nepodrobení motorového vozidla v ustanovenej lehote technickej kontrole pravidelnej a na uloženie pokuty nemajú vplyv. Uviedol, že ak účastníčka konania nemohla vozidlo riadne užívať, napríklad z dôvodu nutnej opravy, mala požiadať príslušný orgán o vyradenie vozidla na potrebný čas, pričom po vyradení vozidla v tomto čase vozidlo nepodliehalo technickej kontrole pravidelnej. Žalovaný poukázal na výstup z Jednotného informačného systému v cestnej doprave (JISCD), z ktorého vyplýva, že predmetné vozidlo nebolo podrobené technickej kontrole, pričom technickej kontrole pravidelnej ako vozidlo kategórie M1 podliehalo v lehote štyroch rokov po jeho prvom prihlásení do evidencie (02.10.2013), v danom prípade do 02.10.2017. V uvedenom dátume však kontrola vykonaná nebola, takže odo dňa 02.10.2017 nemalo predmetné vozidlo platnú technickú kontrolu pravidelnú.

3. Proti rozhodnutiu žalovaného podala žalobkyňa v zákonnej lehote všeobecnú správnu žalobu na Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“ alebo „správny súd“), namietajúc nezákonnosť napadnutých rozhodnutí a žiadala krajský súd o ich zrušenie. Žalobkyňa dôvodila tým, že orgán verejnej správy nevykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu a skutkové okolnosti nesprávne posúdil, pričom tieto mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Poukázala na to, že sa nemohla v stanovenej lehote podrobiť výkonu ani emisnej ani technickej kontrole, pretože pred uplynutím rozhodnej doby konca platnosti STK sa auto dostalo mimo okres náhle nepojazdným pre poruchu na elektrických rozvodoch. Bolo odtiahnuté do servisu a túto závalu sa do termínu technickej kontrole nepodarilo odstrániť, pričom išlo o zložitú diagnostiku a následne bolo potrebné zadovážiť na objednávku náhradný diel, čo nebolo možné ani pri vynaložení všetkých síl v takej krátkej lehote stihnúť. Vozidlo bolo v servise od 27.09.2017 do 08.11.2017, pričom podľa žalobkyne išlo o vyššiu moc, ktorá jej zabránila splniť si túto povinnosť. Zároveň uviedla, že jej boli rozhodnutiami prvostupňového správneho orgánu uložené dve pokuty za porušenie citovaného zákona a to za nevykonanie pravidelnej technickej aj emisnej kontroly a tieto boli potvrdené rozhodnutiami žalovaného.

4. Žalobkyňa poukázala aj na povahu správnych deliktov, ktoré sú najbližšie priestupkom. Podľa jej názoru nie je možné v žiadnom prípade súhlasiť s argumentáciou žalovaného, že zákon č. 725/2004 Z. z. o podmienkach prevádzky vozidiel v premávke na pozemných komunikáciách spolu s vykonávacou vyhláškou č. 578/2000 Z. z. tvorí ucelenú právnu normu, ktorá vylučuje aplikáciu princípov Trestného zákona. Poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Sžo/65/2013.

5. V danom prípade bolo na základe analógie potrebné aplikovať pravidlá pre ukládanie úhrnného trestu, teda správny orgán mal uložiť za viaceré delikty sankciu podľa ustanovení vzťahujúcich sa na správny delikt najprísnejšie postihnuteľný. Poukázala na to, že na rozdiel od Trestného zákona právne predpisy, ktoré zakotvujú skutkové podstaty správnych deliktov, neupravujú postup správnych orgánov pri postihu za súbeh viacerých deliktov. V zmysle trestnoprávnej úpravy by mali byť zbíhajúce sa delikty postihnuté len trestom určeným pre najťažší z nich, čo pri rovnakých sadzbách pokút znamená, že správny orgán posúdi závažnosť deliktu a úhrnný trest uloží podľa sadzby za najzávažnejší z týchto deliktov. Tiež poukázala na platné teórie trestného práva, súbeh viacerých správnych deliktov, pričom bolo potrebné posudzovať výšku trestu predovšetkým s ohľadom na charakter individuálneho objektu deliktu, čiže záujmu, proti ktorému delikt smeruje, a ku ktorému je ochrana právnym predpisom určená.

6. Dôvodila, že dočasne krátkodobo pokazené vozidlo, respektíve reálne neschopné podrobiť sa pravidelnej emisnej či technickej kontrole, ktoré je na oprave v servise, nie je v premávke, teda nejazdí po cestách a nemá povinnosť podrobiť sa kontrole. Citovala nález ÚS SR III.ÚS 341/07 a zdôraznila, že ústavne súladný výklad musí mať prednosť pred inými metódami výkladu. K výkladu právnych predpisov a ich inštitútov nemožno pristupovať len z hľadiska textu zákona a to ani v prípade, keď sa text môže javiť ako jednoznačný a určitý, ale predovšetkým podľa zmyslu a účelu zákona.

7. Žalobkyňa uviedla, že postup správneho orgánu nie je možné kvalifikovať ako rešpektovanie Ústavy SR ako aj Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Opätovne zdôraznila, že správny orgán musí vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení rozhodnutia dbať okrem iného na jeho celkovú presvedčivosť, teda na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú verejnosť prijateľné, racionálne, ale aj spravodlivé a presvedčivé.

8. Krajský súd v Prešove dňa 23.06.2020 verejne vyhlásil rozsudok, ktorým žalobu zamietol a účastníkom nepriznal náhradu trov konania. Mal za to, že zistenie skutkového stavu bolo dostačujúce na riadne posúdenie veci a že skutkový stav, ktorý vzal orgán verejnej správy za základ napadnutého rozhodnutia je v súlade s administratívnym spisom. Krajský súd skonštatoval, že nezistil porušenie žiadnych zásad trestného konania podľa Trestného poriadku a neboli porušené ani zásady ukladania trestov.

9. V odôvodnení rozhodnutia správny súd poukázal na obsah administratívneho spisu z ktorého zistil, že prvostupňový správny orgán Okresný úrad Stará Ľubovňa, Odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií uložil žalobkyni pokutu podľa § 107 ods. 2 písm. c/ zákona č. 725/2004 Z. z. ako prevádzkovateľovi vozidla za to, že sa dopustila spáchania správneho deliktu tým, že porušila povinnosť podľa ustanovenia § 21 ods. 1 písm. b/ bod 1 v spojení s § 50 ods. 1 zákona č. 725/2004 Z. z. bez vyzvania a na vlastné náklady podrobiť v ustanovenej lehote do 02.10.2017 vozidlo technickej kontrole pravidelnej spôsobom a v rozsahu ustanovenom všeobecne záväzným právnym predpisom. Žalobkyňa bola zároveň zaviazaná na náhradu trov konania vo výške 30 Eur. Správny orgán vychádzal zo získaného dôkazu porušenia povinností, ktorým je výstup z Jednotného informačného systému v cestnej doprave (JISCD) č. 2017-11-02-1337201794, ktorý bol vyhotovený dňa 02.11.2017 v čase o 05.35 hod. Na základe tohto výstupu bolo bez akýchkoľvek pochybností zistené a preukázané, že žalobkyňa ako účastník konania v ustanovenej lehote do 02.10.2017 nepodrobila svoje motorové vozidlo technickej kontrole pravidelnej. Tvrdenie žalobkyne, že išlo o vyššiu moc, ktorá jej zabránila splniť si svoju povinnosť, ako aj tvrdenie, že za náhodu nikto nezodpovedá a že podľa nej ide o okolnosť, ktorá vylučuje jej zodpovednosť nebolo podľa názoru správneho súdu možné akceptovať.

10. K námietke žalobkyne, že predmetné motorové vozidlo bolo v čase od 27.09.2017 do 08.11.2017 na základe potvrdenia konateľa spoločnosti ALKONA spol. s r.o. odstavené v servise ALKONA spol. s r.o. z dôvodu chyby elektroinštalácie, správny súd uviedol, že táto skutočnosť nemala vplyv na nesplnenie zákonom uloženou povinnosťou žalobkyňou, resp. nie je liberačným dôvodom, ktorý by zbavil žalobkyňu zodpovednosti za porušenie povinnosti stanovenej zákonom. Potvrdenie, ktoré bolo vydané na žiadosť žalobkyne nepreukazuje, že uvedené motorové vozidlo, ktorého prevádzkovateľom a vlastníkom je žalobkyňa, bolo vyradené z evidencie v zmysle zákona č. 725/2004 Z. z. To, že vozidlo bolo v oprave nie je dôvodom na to, aby takéto vozidlo nepodliehalo technickej kontrole pravidelnej v zákonom stanovených lehotách. Potvrdenie, ktoré za spoločnosť ALKONA spol. s r.o. vydal P. B., ktorý je manželom žalobkyne, nelegalizovalo konanie žalobkyne, ktoré je v rozpore s ustanoveniami zákona č. 725/2004 Z. z.

11. Vo vzťahu k námietkam žalobkyne ohľadom porušenia jej základných práv a slobôd s odkazmi na Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd, Trestný zákon, na rozhodnutia Európskeho súdneho dvora pre ľudské práva, na judikatúru NS SR a nálezy ÚS SR, správny súd uviedol, že tieto sú irelevantné, nedôvodné a ničím nepreukázané.

12. Na záver správny súd uviedol, že ak by žalobkyňa chcela konať v súlade s právnymi predpismi, jej povinnosťou bolo požiadať príslušný odbor dopravy o dočasné vyradenie motorového vozidla z dôvodu, že motorové vozidlo má problémy s elektroinštaláciou a toto vozidlo je v servise za účelom odstránenia tejto vady. Správny súd mal z potvrdenia predloženej žalobkyňou za preukázané len to, že ho vystavil konateľ spoločnosti ALKONA spol. s r.o. na základe požiadania žalobkyne a že uvedené motorové vozidlo sa v servise malo nachádzať. Z uvedeného potvrdenia však nemal za preukázané, čo na motorovom vozidle bolo vadné a aké opravy sa na ňom vykonali. Na základe

uvedeného mal správny súd za preukázané, že žalobkyňa sa dopustila správneho deliktu, skutkovú podstatu ktorého vo svojom výroku špecifikoval prvostupňový správny orgán.

II.

Kasačná sťažnosť a argumentácia účastníkov

13. Proti rozsudku krajského súdu podala žalobkyňa (ďalej len „sťažovateľka“) včas kasačnú sťažnosť z dôvodov podľa § 440 ods. 1 písm. f/, g/, h/ zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) a navrhla rozsudok zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie, alternatívne aby kasačný súd zmenil rozhodnutie krajského súdu a napadnuté rozhodnutie sám zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

14. Sťažovateľka v kasačnej sťažnosti uviedla, že hoci zrejme ide o objektívnu zodpovednosť, existujú dôvody, ktoré môžu páchatel'a zodpovednosti zbaviť, exkulovať, či liberovať. Krajský súd v rozsudku tvrdil, že ani pri vyššej moci nie je dôvod, aby bol porušiteľ zbavený administratívnej zodpovednosti, avšak tento svoj záver nijako neodôvodnil. Rovnako krajský súd nezdôvodnil, prečo musí byť vozidlo považované za vozidlo v premávke ak sa z objektívnych dôvodov tejto premávky zúčastniť nemôže. Rozsudok krajského súdu sťažovateľka na základe uvedeného považuje za arbitrárny, pričom jeho závery nie sú nijak odôvodnené a nie je možné zistiť, o čo súd svoje závery oprel. Preskúmanie zákonnosti a výklad práva poňal súd čisto formálne a v rozpore s princípmi materiálneho právneho štátu.

15. Sťažovateľka nesúhlasila s tvrdením správneho orgánu a rovnako aj správneho súdu, podľa ktorého, ak je motorové vozidlo evidované, má jeho prevádzkovateľ vždy povinnosť podrobiť ho technickej kontrole. V zmysle § 21 ods. 1 písm. b/ bod 1 zákona č. 725/2004 Z. z. je podľa sťažovateľky upravená povinnosť prevádzkovateľa motorového vozidla vykonať technickú kontrolu motorového vozidla len za situácie, že motorové vozidlo je v premávke na pozemných komunikáciách. Aj napriek tomu, že pojem „premávka na pozemných komunikáciách“ nie je špecifikovaný v zákone č. 725/2004 Z. z., sťažovateľka zastáva názor, že je v zhode s gramatickým výkladom tohto pojmu aj účelový a logický výklad. Je zrejme, že objektívna stránka protiprávneho konania nebola naplnená, keďže s motorovým vozidlom sa preukázateľne nejazdilo. Poukázala na to, že v prípade nejasnosti alebo nezrozumiteľnosti znenia ustanovenia právneho predpisu alebo v prípade rozporu tohto znenia so zmyslom a účelom príslušného ustanovenia, o ktorého jednoznačnosti niet pochybnosti, možno uprednostniť výklad e ratione legis pred doslovným, gramatickým výkladom. V súvislosti s uvedeným poukázala na nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky II. ÚS 148/06, III. ÚS 348/06, IV. ÚS 209/07, I. ÚS 252/07, IV. ÚS 71/2013.

16. Poukázala na svojvoľný záver krajského súdu, ktorý tvrdil, že ak auto bolo v servise, ktoré vlastní rodinný príslušník sťažovateľky, tým je daná nevierohodnosť skutočnosti, že auto bolo nepojazdné. Takáto interpretácia súdom nemá oporu ani v logike a ani v žiadnom právnom predpise a krajský súd tento svoj záver ani nijako neodôvodnil.

17. Sťažovateľke boli uložené súbežne dve pokuty za porušenie zákona č. 725/2004 Z. z., za nevykonanie technickej pravidelnej kontroly a emisnej pravidelnej kontroly, pričom tieto boli potvrdené rozhodnutiami žalovaného. Správne orgány pri ukladaní postihu za správny delikt spáchaný rovnakým konaním, resp. opomenutím nepoužili absorpčnú zásadu, čoho sa sťažovateľka pred súdom vyslovene dovoľavala, ale súd na to v rozhodnutí nijako nereagoval.

18. Vo svojej argumentácii poukázala na rozhodovaciu činnosť Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej akékoľvek verejnoprávne ustanovenia sankčnej povahy nemožno posudzovať podľa ich označenia, ale podľa ich obsahu a účelu. Európsky súd pre ľudské práva viackrát judikoval, že administratívne sankcionovanie má trestnoprávny charakter, takže pri nedostatku osobitnej zákonnej úpravy je potrebné analogicky vychádzať z Trestného zákona za primeranosti jeho použitia. Poukázala aj na judikatúru Najvyššieho súdu SR, z ktorej možno vyvodiť záver, že základné princípy vzťahujúce

sa na súdne trestanie je treba rešpektovať aj v oblasti správneho trestania. V súvislosti s uvedeným upriamila pozornosť na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Sžo/65/2013. Uviedla, že medzinárodné zmluvy vrátane dohovoru majú prednosť pred zákonmi, ak zabezpečujú väčší rozsah ústavných práv a slobôd, takže ustanovenia § 107 ods. 15 a 16 zákona č. 725/2004 Z. z. považuje za nulitné a nepoužiteľné a na súde sa dožaduje ochrany pred ich pôsobením.

19. V danom prípade bolo podľa jej názoru potrebné na základe analógie aplikovať pravidlá pre ukládanie úhrnného trestu, teda správny orgán mal uložiť za viaceré delikty sankciu podľa ustanovení vzťahujúcich sa na správny delikt najprísnejšie postihnuteľný. Na rozdiel od Trestného zákona, právne predpisy, ktoré zakotvujú skutkové podstaty správnych deliktov, zväčša neupravujú postup správnych orgánov pri postihu za súbeh viacerých deliktov. Pri súbehu viacerých správnych deliktov, ako v tomto prípade, pri nedostatku špeciálnej úpravy je potrebné použiť tzv. absorpčnú zásadu, ktorej podstata tkvie v absorpcii sadzieb, teda prísnejší trest pohlcuje miernejší.

20. Sťažovateľka má za to, že na argumenty uvedené v žalobe nedal krajský súd skoro žiadnu uspokojujúcu odpoveď, pričom rozhodol v rozpore s inými súdnymi rozhodnutiami. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby kasačný súd zrušil rozhodnutie krajského súdu, resp. aby ho zmenil tak, že zruší rozhodnutie žalovaného.

IV.

Právne posúdenie kasačného súdu

21. Dňa 1. januára 2021 nadobudla účinnosť novela Ústavy Slovenskej republiky, ústavný zákon č. 422/2020 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa Ústava Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v znení neskorších predpisov, ktorou bol zriadený Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (čl. 143 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). K 1. augustu 2021 prevzal Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší správny súd“) kasačnú agendu správneho kolégia NS SR v správnom súdnictve, vrátane prerokúvanej veci (čl. 154g ods. 4, 5 a 6 Ústavy v spojení s § 101e ods. 1 a 2 a § 8a ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov). V súlade s rozvrhom práce Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky na rok 2021 bola prejednávaná vec pridelená náhodným výberom na rozhodnutie senátu 23 S a v kasačnom konaní je naďalej vedená pod pôvodnou spisovou značkou.

22. Najvyšší správny súd ako súd kasačný v súvislosti s otázkou zohľadnenia konštantnej judikatúry NS SR pri svojom rozhodovaní konštatuje, že rozhodovaciu prax NS SR možno na účely zabezpečenia kontinuity rozhodovacej činnosti a zabezpečenia právnej istoty považovať za rozhodovaciu činnosť kasačného súdu. V tejto súvislosti považuje aj vo vzťahu k aplikácii § 464 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „SSP“) za rozhodujúce, že odo dňa 1. augusta 2021 došlo k prechodu kompetencií zo správneho kolégia NS SR na Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (kompetenčná kontinuita, bod 6). V súlade s princípom právnej istoty a legitímnych očakávaní založených aj na ustálenej rozhodovacej činnosti najvyšších súdnych autorít [§ 5 ods. 1 SSP v spojení s čl. 2 ods. 1 až 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov], je kasačný súd viazaný doterajšou rozhodovacou činnosťou správneho kolégia NS SR.

23. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako súd kasačný podľa § 21 písm. a/ SSP v spojení s § 438 ods. 2 SSP, po tom, čo zistil, že kasačná sťažnosť bola podaná riadne a včas (§ 443 SSP a § 444 SSP), oprávnenou osobou na podanie kasačnej sťažnosti (§ 442 SSP), smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je kasačná sťažnosť prípustná (§ 439 SSP), kasačná sťažnosť má predpísané náležitosti (§ 445 ods. 1 SSP a § 57 SSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie z dôvodov a v rozsahu uvedenom v podanej kasačnej sťažnosti podľa § 440 SSP, § 441 SSP a § 453 SSP a postupom podľa § 455 SSP bez nariadenia pojednávania dospel k záveru, že kasačná sťažnosť žalobkyne nie je dôvodná.

24. S ohľadom na vymedzenie sťažnostných bodov kasačnej sťažnosti pripadlo kasačnému súdu posúdiť, či správny súd pri rozhodovaní o správnej žalobe vzal do úvahy všetky relevantné argumenty

sťažovateľky v súvislosti s nevykonaním dokazovania správneho orgánu v dostatočnom rozsahu, absencie aplikácie pravidiel pre ukládanie úhrnného trestu s ohľadom na povahu správnych deliktov a neposkytnutím účinnej ochrany jej porušených práv a slobôd.

25. Podľa § 21 ods. 1 písm. b/ bod 1 zákona č. 725/2004 Z. z. o prevádzke vozidiel v premávke na pozemných komunikáciách (platného v rozhodujúcom období), je prevádzkovateľ vozidla, ktoré je v premávke na pozemných komunikáciách povinný bez vyzvania a na vlastné náklady podrobiť v ustanovených lehotách vozidlo technickej kontrole pravidelnej spôsobom a v rozsahu ustanovenom všeobecne záväzným právnym predpisom vydaným na vykonanie tohto zákona.

26. Podľa § 2 písm. am zákona č. 725/2004 Z. z. prevádzkovateľom vozidla je vlastník vozidla alebo ním určený držiteľ osvedčenia o evidencii časť I a časť II, ktorí sú zapísaní v osvedčení o evidencii časť I a časť II a oprávnení rozhodovať o použití vozidla, alebo vlastník vozidla alebo ním určený držiteľ technického osvedčenia vozidla, ktorí sú oprávnení rozhodovať o používaní vozidla,

27. Podľa § 50 ods. 1 zákona č. 725/2004 Z. z. v lehote od šiestich mesiacov do štyroch rokov podlieha technickej kontrole pravidelnej vozidlo, ktoré je evidované v Slovenskej republike, a nie je dočasne vyradené z evidencie podľa osobitného predpisu a jednotlivé dovezené vozidlo z členského štátu alebo iného zmluvného štátu podľa § 16a, ktoré nemá platný doklad o vykonaní technickej kontroly, pred jeho prihlásením do evidencie vozidiel v Slovenskej republike a jednotlivé dovezené motorové vozidlo z tretieho štátu podľa § 16b pred jeho prihlásením do evidencie vozidiel v Slovenskej republike a opätovne schvaľované vozidlo podľa § 16d. Lehoty technických kontrol pravidelných pre jednotlivé kategórie vozidiel ustanoví všeobecne záväzný právny predpis vydaný na vykonanie tohto zákona.

28. Podľa § 107 ods. 2 písm. c/ zákona č. 725/2004 Z. z. pokutu 165 eur uloží okresný úrad tomu, kto nepodrobil vozidlo podľa § 21 ods. 1 písm. b) prvého bodu technickej kontrole pravidelnej podľa § 50 ods. 1; pokuta sa uloží za každé vozidlo.

29. Podľa § 107b ods. 1 písm. b/ zákona č. 725/2004 Z. z. , ak okresný úrad zistí, že prevádzkovateľ vozidla nepodrobil vozidlo podľa § 21 ods. 1 písm. b) prvého bodu technickej kontrole pravidelnej podľa § 50 ods. 1 alebo nepodrobil motorové vozidlo podľa § 21 ods. 1 písm. b) druhého bodu emisnej kontrole pravidelnej podľa § 68 ods. 1 alebo nepodrobil vozidlo podľa § 21 ods. 1 písm. b) tretieho bodu technickej kontrole pravidelnej po opätovnom zaradení vozidla do evidencie vozidiel alebo nepodrobil vozidlo podľa § 21 ods. 1 písm. b) štvrtého bodu emisnej kontrole pravidelnej po opätovnom zaradení vozidla do evidencie vozidiel alebo porušil povinnosť podľa § 50 ods. 2, § 68 ods. 2 alebo § 83 ods. 4 písm. b) a nie je dôvod na odloženie veci, bezodkladne bez ďalšieho konania vydá rozkaz vo výške 165 eur.

30. Podľa § 107b ods. 2 zákona č. 725/2004 Z. z. o viacerých správnych deliktoch toho istého prevádzkovateľa vozidla podľa odseku 1 sa rozhodne a sankcia sa uloží vo viacerých samostatných rozkazných konaniach vedených osobitne podľa vozidla, v súvislosti s ktorým bol správny delikt spáchaný a osobitne pre každé porušenie povinnosti. Samostatné rozkazné konania o správnych deliktoch podľa tohto odseku nie je možné spojiť do spoločného rozkazného konania, ani o takých správnych deliktoch rozhodnúť jedným rozhodnutím.

31. Podľa § 107b ods. 3 zákona č. 725/2004 Z. z. podkladom pre vydanie rozkazu sú najmä výpisy z informačného systému evidencie vozidiel, výpisy z automatizovaného informačného systému technických kontrol, výpisy z automatizovaného informačného systému emisných kontrol, rozhodnutia okresného úradu o povinnosti podrobiť vozidlo technickej kontrole pravidelnej alebo emisnej kontrole pravidelnej mimo ustanovených lehôt alebo kontrole originality, oznámenia od orgánov vykonávajúcich dohľad nad bezpečnosťou a plynulosťou cestnej premávky alebo iné dôkazy, ktoré preukazujú, že prevádzkovateľ vozidla porušil povinnosť podľa § 21 ods. 1 písm. b) alebo písm. e) prvého až tretieho bodu, § 50 ods. 2, § 68 ods. 2 alebo § 83 ods. 4 písm. b).

32. Žalobkyňa sa skutku kvalifikovaného ako správny delikt dopustila tým, že porušila povinnosť podľa ustanovenia § 21 ods. 1 písm. b/ bodu 1 v spojení s § 50 ods. 1 zákona č. 725/2004 Z. z. bez vyzvania a na vlastné náklady podrobiť v ustanovenej lehote do 02.10.2017 vozidlo technickej kontrole pravidelnej spôsobom a v rozsahu ustanovenom všeobecne záväzným právnym predpisom vydaným na vykonanie zákona č. 725/2004 Z. z. Z dôkazu porušenia č. 2017-11-02-1337201 zo dňa 02.11.2017, výstupu z Jednotného informačného systému v cestnej doprave (ďalej len „JISCD), ktorý bol vygenerovaný a vydaný pod hlavičkou Okresného úradu Stará Ľubovňa, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií (ďalej len „prvostupňový správny orgán“) vyplýva, že osobné vozidlo kat. M1, zn. KIA VENGA, ev. č. W., B.: T., nebolo od dátumu prvej evidencie podrobené technickej kontrole.

33. V prejednávacom prípade nie sú žiadne pochybnosti o tom, že žalobkyňa naplnila skutkovú podstatu správneho deliktu spočívajúcom v nesplnení povinnosti podľa § 21 ods. 1 písm. b/ bodu 1 zákona č. 725/2004 Z. z. Úlohou kasačného súdu bolo vyriešenie právnej otázky, či v prípade, že u žalobkyne bolo preukázané a postihnuté aj spáchanie deliktu podľa § 21 ods. 1 písm. b/ bodu 2 tohto zákona, mali správny orgán a krajský súd dôvod aplikovať na ukladanie sankcie za delikt prejednávaný v tomto konaní absorpčnú zásadu, ako zásadu správneho trestania.

33. Na základe preukázaného spáchania dvoch správnych deliktov bola žalobkyňa postihnutá za dva správne delikty a boli jej uložené dve sankcie. Prvá sankcia bola uložená za správny delikt-nepodrobenie motorového vozidla emisnej kontrole pravidelnej a druhá za správny delikt-nepodrobenie motorového vozidla technickej kontrole pravidelnej. V kasačnom súdom prejednávanom prípade ide o preskúmanie rozhodnutia o uložení sankcie za nepodrobenie sa technickej kontrole pravidelnej. O žalobe žalobkyne proti rozhodnutiu žalovaného o uložení sankcie za správny delikt nepodrobenia motorového vozidla emisnej kontrole pravidelnej rozhodol Krajský súd v Prešove rozsudkom sp. zn. 2S/87/2018 dňa 07.11.2019 tak, že žalobu zamietol. Voči uvedenému rozhodnutiu nebola podaná kasačná sťažnosť.

34. Kasačný súd vo svojej rozhodovacej činnosti ustálil, že i v správnom trestaní sa analogicky aplikujú trestnoprávne princípy, teda trestanie za správne delikty (priestupky, správne delikty právnických osôb a správne delikty fyzických osôb - podnikateľov) podlieha obdobnému režimu ako trestný postih za trestné činy (bližšie pozri napr. sp. zn. 3Sžn 68/2004, 3Sž 85/2007, 8Sžo 28/2007, 8Sžo 147/2008). Takýto záver korešponduje so znením čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach a základných slobodách (publikovaný pod č. 209/1992 Zb.), keď Dohovor v článku 6 ods. 1 veta prvá uvádza pojem „akékoľvek trestné obvinenie“, z čoho vyplýva nevyhnutnosť poskytnúť záruky a práva, ktoré sú zakotvené v trestnom zákone a trestnom poriadku nielen obvinenému z trestného činu, ale aj subjektu, voči ktorému je vyvodzovaná administratívna zodpovednosť. Napokon aj Odporúčanie výboru ministrov č. R (91) pre členské štáty o správnych sankciách, ktoré bolo schválené Výborom ministrov 13. februára 1991 na 452. zasadnutí zástupcov ministrov odporúča vládam členských štátov, aby sa vo svojom práve a aj v praxi riadili zásadami, ktoré vyplývajú z tohto odporúčania. Pokiaľ ide o rozsah pôsobnosti tohto odporúčania, je v ňom uvedené, že sa vzťahuje na správne akty, ktorými sa ukladá postih za správanie, ktoré je v rozpore s uplatniteľnými pravidlami, či už ide o pokuty alebo iné opatrenia trestnej povahy bez ohľadu na to, či majú peňažnú alebo inú povahu. Do tejto kategórie nepochybne patria správne sankcie.

35. V čase spáchania správnych deliktov žalobkyňou platil zákon č. 725/2004 Z. z. o prevádzke vozidiel v premávke na pozemných komunikáciách, ktorý v ustanovení § 107 ods. 2 písm. c/ a d/ upravoval sankcie za porušenie ustanovení § 21 ods. 1 písm. b/ bod 1 a bod 2. Zákon zároveň obsahoval v ustanovení § 107 ods. 16 osobitnú úpravu, v zmysle ktorej o viacerých správnych deliktach toho istého páchatel'a podľa odsekov 1 až 3 a odseku 8 písm. b/ sa rozhodne a sankcia sa uloží vo viacerých samostatných konaniach vedených podľa vozidla, v súvislosti s ktorým bol správny delikt spáchaný, a to osobitne pre každé porušenie povinnosti. Samostatné konania o správnych deliktach podľa tohto odseku nebolo možné spojiť do spoločného správneho konania ani o takých správnych deliktach samostatne rozhodnúť.

36. Vzhľadom na to, že trestanie správnych deliktov nie je v slovenskom právnom poriadku kodifikované a pravidlá správneho trestania nezakotvuje ani Ústava Slovenskej republiky, existujúcu medzeru v práve je treba vyplniť analogickou aplikáciou trestnoprávnych princípov. Takáto požiadavka vyplýva aj ust. § 195 SSP v súvislosti so súdnym prieskumom rozhodnutí vo veci správneho trestania. Treba však zdôrazniť, že požiadavku na potrebu primeranej aplikáciu určitých právnych pravidiel (základné zásady trestného konania podľa Trestného poriadku, ktoré je potrebné použiť na správne trestanie, dodržanie zásad ukladania trestov podľa Trestného zákona, ktoré je potrebné použiť aj na ukladanie sankcií v rámci správneho trestania), nemožno v žiadnom prípade zamieňať či stotožňovať s povinnosťou ich bezvýhradnej a automatickej aplikácie. Pri aplikácii trestnoprávnych pravidiel na administratívny postih správnych deliktov je potrebné mať v prvom rade na zreteli účel a zmysel vyvodzovania administratívnoprávnej zodpovednosti v spojitosti so všeobecne platnými zásadami administratívneho konania. Využitie metódy analógie (ako interpretačného postupu pri vyplňaní normatívnych medzier) vo verejnom práve je podmienené tým, že zákon danú otázku neupravuje, je to na prospech účastníka konania a nie je to v rozpore s verejným záujmom.

37. Zákon č. 725/2004 Z. z. o prevádzke vozidiel na pozemných komunikáciách platný v čase spáchania správneho deliktu vo svojich ustanoveniach upravoval rozkazné konanie ako zjednodušené konanie až do fázy vydania rozhodnutia o uložení pokuty (rozkazu). Cieľom zavedenia tohto rozkazného konania bolo vyhnúť sa klasickému správne konaniu o uložení pokuty, ktoré v počiatkových fázach ukladá správne orgánu povinnosť umožniť účastníkovi konania vyjadriť sa o veci, ktorá mu je kladená za vinu. V prípade automatického sankcionovania sa však klasické správne konanie o správnom delikte javilo ako zbytočné vzhľadom k tomu, že porušenie povinnosti je jednoznačné (systém JISCD automaticky generuje vozidlá, ktoré v ustanovených lehotách neboli podrobené- technickej kontrole).

38. Zodpovednosť za správny delikt nepodrobenia motorového vozidla technickej kontrole pravidelnej je budovaná na objektívnom princípe a preto zákonodarca, mimo iného aj zjednodušením ukladania pokút prostredníctvom rozkazného konania, jasne zdôrazňuje zodpovednosť za výsledok. Otázka zavinenia, ktorá sa rieši najmä v prístupkovom konaní, je v tejto súvislosti irelevantná, pretože v tomto konaní sa bude preukazovať len porušenie právnej povinnosti. Vo vzťahu k tomu kasačný súd považuje za nedôvodné domáhanie sa zo strany žalobkyne aplikácie nešpecifikovaných exkulpčných či liberačných dôvodov, za ktoré zrejme žalobkyňa považuje vis maior spočívajúcu v tom, že motorové vozidlo sa pokazilo.

39. Na uvedené nadväzuje aj argumentácia kasačného súdu v súvislosti s neuznaním dôvodnosti námietky nepoužitia absorpčnej zásady v správnom trestaní v prejednávanej veci. Treba zdôrazniť, že ESĽP vo svojej rozhodovacej praxi pri výklade pojmov trestné obvinenie/trestná vec používa autonómny výklad. Vždy riešil len konkrétny prípad a potrebu uplatnenia toho - ktorého článku Dohovoru naň a neformuloval automatickú požiadavku na používanie pravidiel trestného konania na rozhodovanie o sankciách za všetky správne delikty.

40. Správny súdny poriadok síce upravuje postup a povinnosti správnych súdov pri prieskume rozhodnutí správnych orgánov, avšak nemôže zavádzať procesné pravidlá pre správne konanie, ani pravidlá ukladania sankcií správnymi orgánmi. Ani samotné ustanovenie § 195 SSP nešpecifikuje, ktoré trestnoprávne zásady je potrebné vziať v oblasti správneho trestania do úvahy, naopak, používa formuláciu „ktoré je potrebné použiť...“, čo znamená, že je potrebné v každom jednotlivom prípade starostlivo skúmať, ktoré z trestnoprávnych zásad je potrebné uplatniť.

41. Takýto postup správnych orgánov a správnych súdov plne zodpovedá prístupu, ktorý uplatňuje aj ESĽP. Paušálny prístup, ako ho načrtáva žalobkyňa, spočívajúci v nastavení „vyššej“ ochrany a štandardu pre delikty malej spoločenskej škodlivosti by na jednej strane paralyzoval vlastnú činnosť verejnej správy, pretože by správnym orgánom neumožňoval alebo podstatne sťažoval účinné postihovanie negatívnej protispoločenskej činnosti. Na druhej strane by takýto prístup zároveň devalvoval posudzovanie vysoko závažných správnych deliktov či trestných činov, pretože by ich kládol na rovnakú úroveň s jednoduchými, málo závažnými deliktami. Preto je vždy dôležité napr.

zvažovať, či v procese, ktorý je pre preskúmané rozhodnutie o sankcii relevantný bola zabezpečená ochrana obvineného, ktorej účelom je zavedenie absorpčnej zásady v trestnom konaní, t. j. uloženie neprímerane vysokých trestov hlavne pre fyzické osoby. Vzhľadom na výšku oboch sankcií uložených žalobkyni je zrejmé, že sa o takýto prípad nejedná.

42. Z ustanovenia § 107 ods. 15 a 16 zákona č. 725/2004 Z. z. vyplýva, že zákonodarca nepochybne zohľadňoval možnosť aplikácie absorpčnej zásady všeobecne, keďže stanovil, že ak sa páchatel' dopustil viacerých správnych deliktov, ktoré je príslušný prejednať ten istý orgán štátneho odborného dozoru, prejednávajú sa tieto správne delikty v spoločnom konaní. Odlišnú možnosť vymedzil výhradou, ak odsek 16 neustanovuje inak. Následne v zmysle absorpčnej zásady uviedol, že za viac správnych deliktov toho istého páchatel'a prejednávaných v spoločnom konaní, sa uloží pokuta podľa ustanovenia vzťahujúceho sa na správny delikt najprísnejšie postihnuteľný. Začaté konanie o správnom delikte nie je možné spojiť s konaním o inom správnom delikte. V ustanovení § 107 ods. 16 však zákon uvádza: o viacerých správnych deliktoch toho istého páchatel'a podľa odsekov 1 až 3 a odseku 8 písm. b) sa rozhodne a sankcia sa uloží vo viacerých samostatných konaniach vedených podľa vozidla, v súvislosti s ktorým bol správny delikt spáchaný, a osobitne pre každé porušenie povinnosti. Samostatné konania o správnych deliktoch podľa tohto odseku nie je možné spojiť do spoločného správneho konania, ani o takých správnych deliktoch rozhodnúť jedným rozhodnutím. V predmetnom konaní bola uložená sankcia podľa § 107 ods. 2 písm. c/ uvedeného zákona, teda v súlade s odsekom 16 je pri rozhodovaní o sankcii použitia absorpčnej zásady vylúčené. Navyiac, ani vzhľadom na výšku sankcií nie je dôvodné považovať takýto postup za prípad, ktorý by bol v rozpore s požiadavkou na ochranu práv účastníkov konania, prostriedkom ktorej je použitie právnej úpravy §195 SSP umožňujúcej zvážiť dôvodnosť aplikácie absorpčnej zásady.

43. Na základe uvedeného kasačný súd v zhode s krajským súdom konštatuje, že na uvedené správne delikty a preskúmané rozhodnutie vo veci správneho trestania nebolo dôvodné vyžadovať aplikáciu absorpčnej zásady.

44. Pokiaľ žalobkyňa namietala, že vozidlo nemusí byť považované za vozidlo v premávke na pozemných komunikáciách, ak sa objektívne (pre poruchu) premávky zúčastniť nemôže, kasačný súd k tomu uvádza, že pod pojmom vozidlo v premávke na pozemných komunikáciách je aj vzhľadom na účel zákona potrebné rozumieť vozidlo prevádzkovateľa v zmysle § 2 písm. a/) zákona, ktoré nie je dočasne alebo trvale vyradené z premávky na pozemných komunikáciách. Záver o tom, či motorové vozidlo je alebo nie je „v premávke“ neprináleží žalobkyni ani autoservisu, ale je výlučne na rozhodnutí príslušného okresného dopravného inšpektorátu ako záver o vyhovení všetkým technickým a legislatívnym požiadavkám zákona.

IV.

Záver

45. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky konštatuje, že žalobkyňa v kasačnej sťažnosti neuviedla také skutočnosti, ktoré by spochybňovali vecnú správnosť výroku rozsudku krajského súdu, ani také právne relevantné námietky, s ktorými by sa krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nebol dostatočne vysporiadal. Kasačný súd tiež nezistil procesné vady, ktoré by samy o sebe boli dôvodom pre zrušenie rozhodnutia Krajského súdu v Prešove, preto kasačnú sťažnosť žalobkyne podľa § 461 SSP <<https://www.beck-online.sk/bo/document-view.seam?documentId=pj5f6mrqge2v6mjwgixhaylsmftxeylgfu2dmmi>> ako nedôvodnú zamietol.

46. O nároku na náhradu trov kasačného konania rozhodol kasačný súd tak, že žalobkyni, ktorá nemala v konaní o kasačnej sťažnosti úspech, nárok na náhradu trov kasačného konania nepriznal (§ 467ods. 1 v spojení s § 167 ods. 1 a contrario SSP <<https://www.beck-online.sk/bo/document-view.seam?documentId=pj5f6mrqge2v6mjwgi>>). Žalovanému orgánu verejnej správy kasačný súd nárok na náhradu trov kasačného konania nepriznal, keďže to nemožno spravodlivo požadovať a v súvislosti s kasačným konaním žalovanému orgánu verejnej správy ani trovy nevznikli (§ 467 ods. 1 v spojení s §168 SSP <<https://www.beck-online.sk/bo/document-view.seam?documentId=pj5f6mrqge2v6mjwgi>>).

47. Senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie :

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.